

ਸਿਵਲ ਫੁਟਕਲ

ਦਯਾ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਮਹਾਜਨ, ਜੇ. ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ

ਸੰਦਾਗਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ, - ਪਟੀਸ਼ਨਰ

ਬਨਾਮ

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ, ਅਤੇ ਹੋਰ, - ਉੱਤਰਦਾਤਾ

1962 ਦਾ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਨੰਬਰ 294।

ਪੰਜਾਬ ਸਿਕਿਉਰਿਟੀ ਆਫ਼ ਲੈਂਡ ਟੈਨਿਊਰਜ਼ ਐਕਟ (1953 ਦਾ ਐਕਸ) - ਉਪ ਧਾਰਾ 10-ਏ (ਬੀ) ਅਤੇ 10-ਬੀ - ਸਰਪਲੱਸ ਖੇਤਰ ਦੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ ਦੇ ਪੈਂਡਿੰਗ ਦੌਰਾਨ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ ਦੀ ਮੌਤ- ਜ਼ਮੀਨ ਅਜੇ ਵਰਤੀ ਨਹੀਂ ਗਈ ਪਰ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਮ੍ਰਿਤਕ ਜ਼ਮੀਂਦਾਰ ਦੇ ਵਾਰਸ- ਕੀ ਸਰਪਲੱਸ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ- ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ ਦੀ ਆਪਣੀ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਵਾਧੂ ਖੇਤਰ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਉਸ ਦੀ ਅਪੀਲ ਦੇ ਪੈਂਡਿੰਗ ਦੌਰਾਨ ਮੌਤ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਵਾਰਸ ਵਜੋਂ ਵਾਧੂ ਨਹੀਂ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਵਿਰਾਸਤ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕਾਮਯਾਬ ਹੋਏ ਹਨ। ਪੰਜਾਬ ਸਿਕਿਉਰਿਟੀ ਆਫ਼ ਲੈਂਡ ਟੈਨਿਊਰਜ਼ ਐਕਟ, 1953 ਦੀ ਧਾਰਾ 10-ਏ (ਬੀ) ਵਿਰਾਸਤ ਦੁਆਰਾ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਵੰਡ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸਰਪਲੱਸ ਖੇਤਰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਵੇਲੇ ਇਸ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਛੇਟ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਐਕਟ ਦਾ ਸੈਕਸ਼ਨ 10-ਬੀ, ਜੋ ਕਿ ਵਿਰਾਸਤ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਅਪਵਾਦ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਸਿਰਫ਼ ਉਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੋਵੇ। ਜੇਕਰ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਅਜੇ ਵੀ ਵਾਰਸਾਂ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਤਾਂ ਧਾਰਾ 10-ਬੀ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ।

ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 226 ਅਧੀਨ ਪਟੀਸ਼ਨ। ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਤੋਂ 4, ਮਿਤੀ 19 ਸਤੰਬਰ, 1961, 24 ਜਨਵਰੀ, 1961 ਅਤੇ 29 ਸਤੰਬਰ, 1960 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਇੱਕ ਢੁਕਵੀਂ ਰਿੱਟ, ਆਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਟੀ.ਐੱਸ. ਮਾਂਗਟ, ਐਡਵੋਕੇਟ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ।

ਐਸ ਐਮ ਸੀਕਰੀ, ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ, ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਲਈ।

ਆਰਡਰ

ਮਹਾਜਨ, ਜੇ.-ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 226 ਅਧੀਨ ਇਹ ਪਟੀਸ਼ਨ ਇੱਕ ਦਿਲਚਸਪ ਸਵਾਲ ਉਠਾਉਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਤੱਥਾਂ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ:-

ਮੱਘਰ ਸਿੰਘ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਮਾਲਕ ਸੀ। ਪੰਜਾਬ ਸਕਿਉਰਿਟੀ ਆਫ਼ ਲੈਂਡ ਟੈਨਿਊਰਜ਼ ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਆਪਣੇ ਕੋਲ ਰੱਖੇ ਵਾਧੂ ਰਕਬੇ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਲਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਾਰਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਕੁਲੈਕਟਰ ਨੇ 45 ਸਟੈਂਡਰਡ ਏਕੜ 74 ਯੂਨਿਟਾਂ ਨੂੰ ਸਰਪਲੱਸ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਹੁਕਮ ਵਿਰੁੱਧ ਮੱਘਰ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਅਪੀਲ ਲੰਬਿਤ ਹੋਣ ਦੌਰਾਨ ਮੱਘਰ ਸਿੰਘ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਤਿੰਨ ਪੁੱਤਰ ਅਤੇ ਇੱਕ ਧੀ, ਜੋ ਵਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੇ ਵਾਰਸ ਹਨ, ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਅੱਗੇ ਇਹ ਦਲੀਲ ਉਠਾਈ ਕਿ ਮੱਘਰ ਸਿੰਘ ਦੀ ਮੌਤ ਦੇ ਕਾਰਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਆਈ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਮਨਜ਼ੂਰ ਰਕਬੇ ਤੋਂ ਘੱਟ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਬਦਲੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਸਰਪਲੱਸ ਐਲਾਨਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨਾਲ ਇਹ ਝਗੜਾ ਕਾਇਮ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਉਸ ਨੇ ਅਪੀਲ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਵਿੱਤ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਰੀਵੀਜ਼ਨ ਵਿੱਚ ਵੀ ਕੋਈ ਸਫਲਤਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲੀ।

ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਵਿੱਤ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੁੱਤਰਾਂ ਅਤੇ ਧੀ ਨੇ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਦਲੀਲ ਉਠਾਈ ਸੀ ਕਿ ਵਿਵਾਦਿਤ ਜ਼ਮੀਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਿਤਾ ਨੂੰ ਬਹਾਦਰੀ ਲਈ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੀ ਪੰਜਾਬ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੀ ਧਾਰਾ 19-ਡੀ ਤਹਿਤ ਵਿਚਾਰਨ ਤੋਂ ਛੋਟ ਹੈ। ਕਾਰਜਕਾਲ ਐਕਟ. ਇਸ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਵਿੱਤ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਸੇਧ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਹਾਲਾਂਕਿ, ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਪੀਲ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਹ ਆਧਾਰ ਲਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਰਥਾਤ, ਮੱਘਰ ਸਿੰਘ ਦੀ ਮੌਤ ਨੇ ਸਾਰੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ, ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਸਰਪਲੱਸ ਨਹੀਂ ਐਲਾਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਦਾ ਮੌਜੂਦਾ ਪਟੀਸ਼ਨ ਕੁਲੈਕਟਰ, ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਅਤੇ ਵਿੱਤ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੈ।

ਮੇਰੇ ਸਾਹਮਣੇ ਵਿਵਾਦ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਕਿਉਰਿਟੀ ਆਫ਼ ਲੈਂਡ ਟੈਨਿਊਰਜ਼ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 10-ਏ(ਬੀ) ਅਤੇ 10-ਬੀ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਜੋ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਹਨ:-

"ਧਾਰਾ 10-ਏ (ਬੀ) ਕਿਸੇ ਵੀ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦਾ ਸਮੇਂ ਲਈ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਅਤੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਮੌਜੂਦਾ ਸਮੇਂ ਲਈ ਲਾਗੂ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਜਾਂ ਵਿਰਾਸਤ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਵਾਰਸ ਦੁਆਰਾ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ। ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਕੋਈ ਤਬਾਦਲਾ ਜਾਂ ਹੋਰ ਨਿਪਟਾਰਾ ਜੋ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ 'ਤੇ ਵਾਧੂ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਧਾਰਾ (ਏ) ਵਿੱਚ ਇਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ।

ਧਾਰਾ 10-ਬੀ. ਜਿੱਥੇ ਧਾਰਾ 10-ਏ ਦੀ ਧਾਰਾ (ਏ) ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਰਪਲੱਸ ਖੇਤਰ ਜਾਂ ਇਸਦੇ ਕਿਸੇ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਤਰਾਧਿਕਾਰ ਖੁੱਲ੍ਹ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਸ ਧਾਰਾ ਦੀ ਧਾਰਾ (ਬੀ) ਅਧੀਨ ਵਿਰਾਸਤ ਦੁਆਰਾ ਵਾਰਸ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਬੱਚਤ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਖੇਤਰ ਇਸ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਹੈ."

ਅਪੀਲ ਦੇ ਲੰਬਿਤ ਹੋਣ ਦੌਰਾਨ ਮੱਘਰ ਸਿੰਘ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋਣ 'ਤੇ ਕੋਈ ਵਾਧੂ ਰਕਬਾ ਘੋਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਮੱਘਰ ਸਿੰਘ ਦੀ ਮੌਤ 'ਤੇ ਪੁੱਤਰ ਅਤੇ ਧੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਉਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਹੋ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿਰਾਸਤ ਦੁਆਰਾ ਵੰਡੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਧਾਰਾ 10-ਏ(b) ਵਾਧੂ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਇਸ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਛੇਟ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 10-ਬੀ, ਜੋ ਕਿ ਵਿਰਾਸਤ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਪਵਾਦ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਕੇਵਲ ਉਦੋਂ ਹੀ ਬਣਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੋਵੇ। ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿਉਂਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਅਜੇ ਵੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਇਹਨਾਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠੇ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਵੇ, ਤਾਂ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਜਾਂਦਾ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਦਲੀਲ ਸਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਕਲੈਕਟਰ, ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਅਤੇ ਵਿੱਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਨਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀ ਵਿੱਚ ਸਨ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਬੇਸ਼ੱਕ, ਇਹ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਤ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਕਲੈਕਟਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ ਵਧਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ ਕਿ ਮੱਘਰ ਸਿੰਘ ਉਸ ਸਮੇਂ ਜ਼ਿੰਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋਣ 'ਤੇ ਹੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 10-ਏ (ਬੀ) ਅਤੇ 10-ਬੀ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਲਾਗੂ ਹੋ ਗਈਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜ਼ਮੀਨ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਵਾਧੂ ਘੋਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਿਆ।

ਮਿਸਟਰ ਸੀਕਰੀ, ਵਿਦਵਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ, ਨੇ ਮੇਰੇ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਇਹ ਤੱਥ ਲਿਆਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿਚ ਇਹ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਕ ਸਾਂਝਾ ਹਿੰਦੂ ਪਰਿਵਾਰ ਬਣਾਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਜੇਕਰ ਇਹ ਦਲੀਲ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇਕ ਸਾਂਝਾ ਹਿੰਦੂ ਪਰਿਵਾਰ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਧਾਰਾ 10 -ਏ (ਅ) ਅਮਲ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਆਵੇਗੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਹੋਈ ਸੋਧ ਦੁਆਰਾ, ਸੰਯੁਕਤ ਹਿੰਦੂ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਯੂਨਿਟ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਪਟੀਸ਼ਨ ਬਦਲਵੇਂ ਰੂਪ ਵਿਚ ਲਈ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਬਦਲਵੇਂ ਕੇਸ ਦੀ ਦਲੀਲ ਦੇ ਕੇ ਉਸ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਹ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤੈਅ ਹੈ ਕਿ ਜਾਟਾਂ ਵਿਚ ਸਾਂਝੇ ਹਿੰਦੂ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਸੰਸਥਾ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਉਪਰੋਕਤ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਇਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਕੁਲੈਕਟਰ, ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਅਤੇ ਵਿੱਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ 45 ਸਟੈਂਡਰਡ ਏਕੜ 7 ਯੂਨਿਟ ਸਰਪਲੱਸ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਕਿ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਵਿੱਤ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਨਹੀਂ ਚੁੱਕਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਖਰਚਿਆਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਹੁਕਮ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

ਆਰ.ਐਸ.

ਡਿਸਕਲੇਮਰ : ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਕਮਲ ਕੁਮਾਰ, ਟਰਾਂਸਲੇਟਰ।